

Supervisió i inspecció educativa

Codi: 101643
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500261 Pedagogia	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Empar Garcia López

Correu electrònic: empar.garcia@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'assignatura Supervisió i Inspecció Educativa, com a matèria optativa de quart curs del pla d'estudis del grau de Pedagogia, pertany a la menció de Gestió de la Formació i d'Institucions Socioeducatives. Té com a referents les assignatures Educació i Contextos Educatius, L'Organització i els Grups i Desenvolupament Organitzacional d'Institucions Educatives, impartides a primer, segon i tercer. Això significa que, per poder desenvolupar adequadament l'assignatura, calen uns mínims de suficiència en relació amb les assignatures esmentades. És aconsellable tenir competències en avaluació de centres, programes i projectes.

Objectius

Es tracta d'una assignatura de quart curs, que pretén completar la formació dels professionals per actuar en dos grans àmbits de forma complementaria: formació en les organitzacions i direcció i gestió de institucions educatives.

En aquest sentit respon als objectius general del Perfil del Grau de Pedagogia, com són: avaluar institucions, promoure el desenvolupament organització, gestionar el recursos i el personal, realitzar planificacions estratègiques, elaborar i desenvolupar activitats formatives

Parteix de fonaments educatius que es treballen als curs anteriors, i té com referències prèvies el mòdul de continguts relatius a *Educació i Contextos Educatius, l'Organització i els grups, Disseny, seguiment i avaluació de plans i programes, Innovació Educativa, Desenvolupament organitzacional d'institucions educatives*.

Aquesta assignatura forma part del curriculum de la menció de "Gestió de la formació i d'Institucions educatives".

- Comprendre i analitzar els aspectes que configuren realitats educatives i institucionals en contextos d'educació formal i no formal.
- Dissenyar, desenvolupar i avaluar processos, projectes, programes i activitats per intervenir en contextos educatius i formatius.
- Informar i assessorar persones, institucions i organitzacions sobre aspectes educatius i formatius, pel canvi i la millora.
- Orientar a les institucions per aconseguir la millora dels processos i els elements de l'organització.
- Conèixer diferents realitats de la supervisió i l'assessorament als centres educatius a Europa.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Aplicar estratègies i tècniques d'assessorament, orientació, consulta i mediació educativa en àmbits professionals i institucions i serveis educatius i de formació.
- Avaluar polítiques, institucions i sistemes educatius.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Realitzar estudis prospectius i avaluatius sobre característiques, necessitats i demandes formatives i educatives.
- Supervisar plans, programes, centres i professionals de l'educació i la formació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
3. Aplicar els principis de l'ètica professional en la delimitació i desenvolupament d'activitats de supervisió i inspecció educativa.
4. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
5. Dissenyar plans d'ordenació educativa territorial.
6. Elaborar un pla d'actuació de la Inspecció educativa per a un àmbit territorial concret.
7. Elaborar un pla de supervisió per a un centre educatiu.
8. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
9. Identificar àmbits d'anàlisi d'interès per a la supervisió i inspecció educativa.
10. Identificar i aplicar l'estratègia de supervisió i inspecció més adequada a les diferents realitats territorials i de centres educatius.
11. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
12. Proposar formes d'avaluació dels projectes i accions de millora de la sostenibilitat.
13. Proposar noves maneres de mesurar l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
14. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets humans i els drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
15. Proposar projectes i accions viables que potenciïn els beneficis socials, econòmics i mediambientals.
16. Realitzar informes sobre situacions educatives territorials o de centres de formació.
17. Seleccionar i aplicar models, estratègies i instruments de supervisió educativa.
18. Utilitzar les tècniques de supervisió habituals.
19. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

BLOC I. Naturalesa i sentit de la supervisió educativa

1. Aproximació conceptual al significat i sentit de supervisió a l'àmbit educatiu.
2. Organització i finalitats.
3. Funcions i atribucions de la inspecció educativa; eines per desenvolupar-les.

BLOC II. La supervisió i inspecció educativa per a el canvi i la millora dels centres.

4. Supervisió i avaluació dels centres i els serveis educatius, en un marc de l'autonomia de centre.
5. Assessorament a centres i serveis educatius en els processos de gestió i de transformació educativa.
6. Assessorament en l'exercici de la funció docent i de la funció directiva.
7. Desenvolupament de processos avaluadors en els centres i serveis educatius.

BLOC III. La supervisió educativa a Europa: sistemes educatius i models d'inspecció educativa. Estudi comparat.

7. Organització i finalitats.
8. Funcions i atribucions.
9. Sistemes descentralitzats, centralitzats i amb dependència de les Autoritats locals.

Metodologia

La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

El plantejament metodològic, seguint el principi de la multivarietat d'estratègies metodològiques, ha de facilitar la participació activa de l'alumne i la construcció del procés d'aprenentatge pel mateix alumne.

El docent, en aquest plantejament metodològic, dona suport constant a l'alumne, facilitant-li els mitjans i els recursos necessaris per al procés d'aprenentatge. Les tutories en aquest context esdevenen una part fonamental de la metodologia de treball.

La metodologia que s'utilitza en les activitats presencials de gran grup consisteix a fer classes expositives en què el docent assumeix un rol actiu, implicant la participació de l'alumnat en el procés. La finalitat d'aquestes activitats és presentar els continguts i donar instruccions per a activitats individuals o de grup. Així, a més de proporcionar informació rellevant, el docent ajuda l'alumne en el seu procés de construcció del coneixement.

En les sessions de gran grup s'organitzen, també, sessions pràctiques, que es dediquen a exercicis a l'aula, individuals i en equips de quatre alumnes de caràcter estable per a tot el curs, en què, mitjançant l'anàlisi de documents, la resolució de casos o les activitats pràctiques, s'aprofundeix en els continguts i les temàtiques treballats, per tal que l'alumne pugui combinar el treball autònom amb el de grup.

Les pràctiques es lliuren al professor, el qual les retorna revisades i anotades. Cada estudiant, si cal, les refà o les millora individualment i les presenta en una carpeta d'aprenentatge a final de curs. La carpeta ha de recollir totes les activitats, elaboracions i pràctiques que fa l'estudiant durant el curs. Al final de la carpeta, l'alumne ha de recollir una reflexió sobre el seu procés d'aprenentatge en la matèria.

La combinació de les metodologies i el seguiment del docent han de permetre a l'alumne desenvolupar estratègies analítiques i crítiques; en definitiva, aprendre a aprendre.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial de gran grup	42,5	1,7	9, 17
Tipus: Supervisades			
Projecte de supervisió, practiques.	33	1,32	5, 6, 7, 10, 16
Tipus: Autònomes			
Lectures i estudi	74,5	2,98	3, 10, 18

Avaluació

L'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

El sistema d'avaluació plantejat en aquesta assignatura té dos moments.

D'una banda, es fa una avaluació continuada amb la finalitat formativa de fer un seguiment del procés d'aprenentatge de l'estudiant, per tal de guiar-lo i orientar-lo. A més, ens permet prendre decisions sobre el ritme de desenvolupament de l'assignatura.

D'altra banda, es fa una avaluació sumatòria, per tal de verificar el nivell d'aprenentatge assolit, tenint com a referència les competències i els objectius plantejats.

En el sistema d'avaluació, tenim bàsicament dos tipus d'evidències:

- La realització d'activitats pràctiques (anàlisi de documents, resolució de casos...), que es van desenvolupant al llarg de l'assignatura i es concreten en la presentació d'una carpeta d'aprenentatge al final del curs.
- La superació amb èxit d'una prova escrita.
- Disseny i presentació d'un projecte de Supervisió d'un centre educatiu. Presentació el 28 de novembre de 2022.

La prova final de síntesi es realitzarà el dia 16 de gener de 2023 i la recuperació de la prova es farà el dia 30 de gener del 2023. Per tal de poder recuperar la prova final de síntesi cal haver tret una puntuació no inferior a 3,5.

La realització de totes les proves pràctiques i teòriques-pràctiques és indispensable per a superar l'assignatura. En cas que quedin proves teòriques-pràctiques o pràctiques pendents es podran realitzar i/o lliurar en la data concreta al finalitzar l'assignatura. En cap cas, es podrà recuperar quan no s'ha superat cap prova teòrica/pràctica al llarg de semestre.

L'assistència és obligatòria. Els justificants només serveixen per explicar l'absència, en cap cas són un eximent de la presencialitat.

El feed-back de qualsevol activitat avaluativa es donarà com màxim en dues setmanes.

Les qualificacions obtingudes en cadascuna de les activitats avaluatives es lliuraran a l'estudiant mitjançant publicació dels resultats al moodle o a l'aula. Un cop lliurades les qualificacions l'estudiant podrà fer la revisió de la nota en les hores que el professorat té destinades a tutories.

En totes les activitats es tindrà en compte la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. L'alumnat ha de ser capaç d'expressar-se amb fluïdesa i correcció i ha de mostrar un alt grau de

comprensió dels textos acadèmics. Una activitat pot ser retornada (no avaluada) o suspesa si el professorat considera que no compleix aquests requisits

La copia o plagi, tant en el cas de treballs com en el cas dels exàmens, constitueixen un delicte que pot representar suspendre l'assignatura:

- Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduceix tot o una part del treball d'un/a altre/a company/a.
- Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital. (més informació sobre plagi a http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html).

Es recomana seguir la normativa APA (2010, 6ª versió). Podeu consultar:

https://ddd.uab.cat/pub/recdoc/2016/145881/citrefapa_a2016.pdf

Per obtenir més informació sobre els "Criteris i pautes generals d'avaluació de la Facultat de Ciències de l'Educació" aprovats per la COA a 28 de maig de 2015 i modificat a la Junta de Facultat del 6 d'abril del 2017 es pot consultar el següent document:

<http://www.uab.cat/web/informacio-academica/avaluacio/normativa-1292571269103.html>

Cada situació individual que no s'ajusti al que està escrit haurà de comunicar-se al professor de l'assignatura per tal d'habilitar, si es pertinent, les avaluacions complementàries sense perdre de vista la filosofia d'avaluació considerada.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència, participació i implicació en les sessions presencials (activitats individuals i en grup).	10%	0	0	3, 4, 5, 9, 14
Carpeta d'aprenentatge. Individual.	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 17, 19
Disseny i presentació del projecte de Supervisió i Inspecció (activitat individual i en grup)	30%	0	0	3, 5, 6, 7, 9, 10, 17
Prova final de síntesi. Individual	50%	0	0	3, 4, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18

Bibliografia

Administration et Éducation (2005). Número monográfico: *L'inspection en questions*, Núm. 4 (108).

ALCALÀ, M.L. (2016) *¿Debe ser la inspección impulsora de la innovación en los centros educativos?*. Avances en Supervisión Educativa, nº 26, diciembre 2016.

ÁLVAREZ, E., PÉREZ, R. (2010). *Radiografías de la Inspección Educativa en el Comunidad Autónoma de Asturias. Revisión crítica con intención de mejora*, Bordón 62 (1). Págs. 9 - 28

ANTÚNEZ, S. (2009). *La Inspección educativa y la evaluación de la formación permanente de los profesionales de la educación escolar*, Avances en Supervisión Educativa. Revista electrónica. Núm. 10. Mayo.

Disponible en

http://www.adide.org/revista/images/stories/pdf_10/ase10_art08.pdf

ANTÚNEZ, S., SILVA, P., (2013). *La Inspección educativa*. Educar 49.1 UAB.

BRUGGEN, J. C. van (2010) Inspectorates of Education in Europe; some comparative remarks about their tasks and work. Standing International Conference of Inspectorates (sici). Abril, 2010. Bruselas

CARNICERO, P. (IP.), ANTÚNEZ, S., LÓPEZ, J. J. y SILVA, P. (2010). *Formación de los Supervisores de Educación Primaria en México: Análisis de Necesidades*. Investigación. AECID Referencia de la concesión: REF. A/019899/08 Duración: desde 2009 hasta 2010.

CAMACHO, A (2014) *Funciones y quehaceres de los inspectores de Educación en Baleares. Un estudio de casos*. Tesis doctoral. Barcelona: Universitat de Barcelona.

CARRON, G. y De GRAUWE, A. (2003). Cuestiones de actualidad en supervisión: una revisión de la literatura. París, UNESCO- International Institute for Educational Planning.

CASANOVA M. (2014). Control un aval de calidad. *Cuadernos de Pedagogía*, 441, 67-69.

COLOM, M. (2011). El paper de la inspecció en el marc del nou Decret d'Autonomia. *Fòrum. Revista d'organització i gestió educativa*, 25, 13-14.

DE GRAUWE, A. (2006) *L'État et l'inspection scolaire. Analyse des relations et modèles d'action*. Tesis Doctoral. Institut d'Études Politiques de Paris.

DEL POZO, A. (2016). *El sistema educatiu del segle xxi en un món líquid*. Lliçó inaugural del postgrau "Expert universitari en Gestió i Direcció d'Organitzacions Educatives (GEDIOE) (p.15). Lleida.

ESTEBAN FRADES, S. (2014). *La inspección de educación. Historia, pensamiento y vida*. Oviedo: KBK Ediciones (en Asociación con ADIDE de Castilla y León).

FEMENÍA MILLET, O. (2015). *Inspección, supervisión, evaluación y calidad en un centro educativo de enseñanza secundaria obligatoria*. Madrid: Ediciones Díaz de Santos.

GALICIA MANGAS, F. (2019). La inspección de educación en la Unión Europea. *Aula* 25, 129-146

GERVER, R (2016) Conferencia. En el XIV Congreso nacional de Inspectores de Educación: innovar en educación. Valladolid. 19, 20 y 21 de octubre de 2016. Adide-Federación.

GONZALEZ, M. (2011). *La inspecció educativa: una professió clau per a la millora del sistema*. La revista de l'AIEC, 29-30.

Disponible en

http://ecoledoctorale.sciencespo.fr/theses/theses_en_ligne/degauwe_socio_2006/degauwe_socio_2006.pdf

HODGINS, D. W. (2006) "The Principal as Instructional Leader: A Handbook for Supervisors", Journal of Educational Administration, Vol. 44 Iss: 5, pp.528 - 531. Publisher: Emerald Group Publishing Limited.

IIPE- UNESCO (2007). Reforming school supervision for quality improvement. Disponible en (7 módulos)

<http://www.iiep.unesco.org/es/desarrollo-capacidades/training/training-materials/school-supervision.html>

JIMENEZ, J. (2014). Una nueva i vieja inspección. *Cuadernos de Pedagogía*, 441, 58-62.

LEIVA, M.V. (Ed).(2014). *Asesoramiento educativo. ¿Qué necesitan nuestras escuelas?*. Viña del Mar: Altazor.

MONTERO, A. (1997). "Inspección educativa y función asesora", en MARCELO, C. y LÓPEZ YÁÑEZ, J. (Coords.). *Asesoramiento curricular y organizativo en educación*. Barcelona: Ariel. Págs. 314-327

- PAVON, A. (2010). *La supervisión educativa para la Sociedad del Conocimiento*. Madrid: La Muralla.
- PERUCCA, B. y DAVIDENKOFF, E. (2003). *La République des enseignants*. Paris: Editions Jacob-Duverniet.
- RAMO, Z. (1999). *¿Para qué los inspectores?* Barcelona: Praxis.
- RUL, J. (2002). "Inspección de educación profesionalización versus politización, Organización y Gestión Educativa, Revista del Fórum Europeo de Administradores de la Educación, n. 3, mayo-junio; págs. 50-53
- SILVA, P. (2008b) *La Inspección Escolar en Cataluña. Un Estudio de Casos*. En Avances en Supervisión Educativa. Octubre. Núm. 9.
- Disponible en http://adide.org/revista/index.php?option=com_content&task=view&id=279&Itemid=62
- SOLER, E. (2002) La Inspección en las distintas concepciones y sistemas pedagógicos: características y funciones. Tesis Doctoral. Disponible en <http://eprints.ucm.es/tesis/19911996/S/5/S5006701.pdf>
- SOLER, E. (2002a). *El ego de los inspectores*, Organización y Gestión Educativa, revista del Forum Europeo de Administradores de la Educación. Vol. 10, núm. 1. Págs. 16-20.
- SOLER, E. (2002b). *La visita de inspección: encuentro con la realidad educativa*. Madrid: La Muralla.
- SPILLANE, J. (2006). *Distributed leadership*. San Francisco: Jossey-Bass.
- STANDAERT, R. (2001) *Inspectorates of Education in Europe. A critical analysis*. Leuven (Bélgica): <http://www.sici-inspectorates.eu/Members/Inspection-Profiles>. Ed. Academische Coöperatieve Vennootschap cvba (acco).
- TEIXIDÓ, P. (1997). *Supervisión del Sistema Educativo*. Barcelona: Ariel
- TERIGI, F. (2010) *Los sistemas nacionales de inspección y/o supervisión escolar*. Revisión de literatura y análisis de casos. Paris: IIEP/UNESCO
- Disponible en <http://www.iipe-buenosaires.org.ar>
- TOMÀS, M i ESPINÓS, J.L : (1999): *Temes bàsics de Supervisió d'Institucions educatives*. Servei de publicacions. UAB
- URUÑUELA, P. (2008). *Los Retos profesionales de la Inspección Educativa para la Aplicación de la LOE*, en Avances en Supervisión Educativa. Mayo. nº 8. Disponible en <http://www.adide.org/revista/index>
- VERA, J. (2005). El marco jurídico de la inspección de educación. *Avances en supervisión educativa*, 1
- VERA, J. (2014). Supervisión e inspección, a través del tiempo. *Cuadernos de Pedagogía*, 441, 63-66.
- WILES, J., & BONDI, J. (1996). *Supervisión. A guide to practice*. New Jersey: Merrill.
- VIÑAO, A. (1999) *La inspección educativa: análisis socio-histórico de una profesión*. Bordón, vol. 51, 3, p.251-264

Programari

No s'utilitza un programari específic.